

Liepājas Līvupes pamatskola - attīstības centrs

Darba lapas temata “Gadalaiki un mēneši” integrēšanai dažādos mācību priekšmetos

Mācību materiāls paredzēts 4.-6. klašu izglītojamiem, kuri apgūst speciālās pamatizglītības programmu izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem un vispārizglītojošo izglītības iestāžu sākumskolas vecuma skolēniem.

Mācību materiāla mērķis: Pilnveidot izglītojamo zināšanas par gada ritējumu.

Mācību materiāls ietver integrēto plānu un darba lapas.

Darba lapas izmantojamas dabaszinību, sociālo zinību un angļu valodas stundās, lai pilnveidotu un nostiprinātu izglītojamo zināšanas par laika ritējumu – mēnešiem, gadalaikiem, par norisēm dabā, par latviešu gadskārtu svinamo norises laiku.

Materiālu veidoja: Vineta Kočetskova, speciālais pedagogs

Biruta Petrauskaite, angļu valodas skolotāja

Liepāja, 2022

Temats:		
Gadalaiki		
Caurviju prasmes		Ieradumi
<p>Pašvadīta mācīšanās</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolēni mācās darbu veikt rūpīgi, piedalās sava paveiktā darba prezentēšanā un izvērtēšanā. <p>Kritiskā domāšana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mācās izprast dabas norises. <p>Pilsoniskā līdzdalība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzņemas atbildību par saviem lēmumiem un rīcību. • Saudzīgi izturas pret dabu. <p>Sadarbība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolēni mācās cienīt atšķirīgo sev apkārtējos cilvēkus, sadarboties ar tiem, ievērojot pieklājību, ja nepieciešams – meklē palīdzību. • Toleranta attieksme pret citādi domājošo. <p>Digitālā pratība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitālo prasmju attīstīšana, darbs ar tekstu, vārdnīcām un citiem resursiem digitālajā vidē. 		<ul style="list-style-type: none"> • Attīsta ieradumu atbildīgi izturēties pret veicamajiem uzdevumiem, rūpēties par savu veselību un drošību. Pamato drošības noteikumu ievērošanas nepieciešamību dažādos gadalaikos, izvērtējot dažādus laikapstākļus (atpūta dabā un pie ūdens vasarā, drošība uz ledus ziemā). • Attīsta ieradumu strādāt rūpīgi. • Attīsta ieradumu darboties apkārtējai videi draudzīgi • Attīsta atbildību par uzrakstīto vai pateikto (Tikumi – atbildība, centība, savaldība, vērtība – dzīvība).
Mācību priekšmets	Sasniedzamie rezultāti	Temata apguves norise
Dabaszinības	Orientējas mēnešos un prot grupēt tos pie attiecīgā gadalaika. Raksturo katra gadalaika raksturīgākās norises dabā. Mācās saskatīt laikapstākļu atšķirības dažādos gadalaikos.	<ul style="list-style-type: none"> • Savieno vai grupē mēnešus pie attiecīgā gadalaika. Iepazīstas ar katra gadalaika norisēm dabā un laikapstākļu atšķirībām (Rudens - krāsainas lapas, dārzeņi, augļi, lietus, vēsums. Ziemā - aukstums, sals, lāstekas, sniegs. Pavasarī – siltums, saule, pumpuri, ziedi, zāle. Vasarā – saule, karstums, atpūta, ogas).
Sociālās zinības	Spriež par apģērba izvēli atbilstoši laikapstākļiem. Izprot laika ritējumu – gadskārtas svētkus (Miķeļdiena, Ziemassvētki, Lieldienas, Līgo svētki)	<ul style="list-style-type: none"> • Veido kolāžas no apģērba attēliem, kas raksturīgi katrā no gadalaikiem. • Pārrunā atzīmējamās gadskārtu ieražu svētkus, to nozīmi un tradīcijas. Pārrunā svētkus, kurus atzīmē katrs savā ģimenē. • Tautasdziesmu grupēšana, sasaistot tās ar svētkiem un nosakot, kurā gadalaikā svinami.
Latviešu valoda	Izmanto kalendāru praktiskas informācijas iegūšanā. Raksta mēnešu nosaukumus un dienu nosaukumus (saliktoņu rakstība).	<ul style="list-style-type: none"> • Kalendāra praktiska izmantošana -secīga mēneša apgūšana (no gada pirmā mēneša līdz gada pēdējam mēnesim). Dienu nosaukumu pareizrakstība. -sava, klasesbiedru un ģim.locekļu vārda dienu meklēšana.

	<p>Izveido savas ģimenes atzīmējamo dienu kalendāru, sadarbojoties ar ģimenes locekļiem (īpašvārdu rakstība) Mācās rakstu formā ielūgt uz svētkiem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Savas ģimenes svinamo dienu kalendāra izveidošana, atzīmējot tajā savu un citu ģimenes locekļu vārda dienas un dzimšanas dienas. ● Apskatot izveidoto kalendāru, censties izprast, kurā gadalaikā ir vārda diena un dzimšanas diena. ● Ielūguma rakstīšana (piem. uz dzimšanas dienas ballīti), iekļaujot adresātu, datumu, laiku, vietu.
<p>Angļu valoda</p>	<p>Prot nosaukt un pareizi pierakstīt gadalaikus un mēnešus. Veido asociācijas ar katru no gadalaikiem un atbilstošiem laikapstākļiem. Veido dialogu par apgērbi. Prot pierakstīt dzirdēto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Nosauc un pieraksta gadalaika nosaukumus ● Sagrupē mēnešus atbilstoši gadalaikiem -darba dienas, nedēļas nogales, brīvdienas dzimšanas dienas u.c. ● Apgērba izvēle atbilstoši gadalaikiem un temperatūras maiņai.(auksts, karsts, vējains) ● Laikapstākļi un gadalaiki, to kopsakarības ar dabas parādībām. - lasītā teksta izpratne -pareizrakstība

1. Gadā ir 12 mēneši. Sarindo un pieraksti dotos mēnešus pareizā secībā, sākot ar gada pirmo mēnesi!

Novembris, Marts, Jūnijs, Janvāris, Augusts, Aprīlis, Februāris, Decembris, Maijs, Septembris, Jūlijs, Oktobris.

1. _____	7. _____
2. _____	8. _____
3. _____	9. _____
4. _____	10. _____
5. _____	11. _____
6. _____	12. _____

2. Nosauc ziemas un vasaras mēnešus!

Ziemas mēneši ir _____

Vasaras mēneši ir _____

3. Atbildi uz jautājumiem!

Kāds gadalaiks seko vasarai? _____

Kāds gadalaiks seko ziemai? _____

Kurā gadalaikā Tu jūties vispriecīgāk? _____

Paskaidro – kāpēc?

---

1. Uzraksti savu dzimšanas dienas datumu un gadalaiku, kad ir Tava dzimšanas diena!

Mana dzimšanas diena ir _____.

2. Uzraksti savu vārda dienas datumu un gadalaiku, kad ir Tava vārda diena!

Mana vārda diena ir _____.

3. “Draugu dzimšanas dienas”. Lasi uzmanīgi, padomā un atzīmē tabulā zēnu dzimšanas dienu mēnešus!

Jānis, Juris, Kārlis, Mārtiņš un Andris ir klasesbiedri un dzimuši vienā gadā. Jānis svin dzimšanas dienu tajā pašā mēnesī, kad ir viņa vārda diena. Andrim dzimšanas diena nav ziemā. Juris ir vecākais. Kārlim dzimšanas diena ir gada pēdējā mēnesī, bet Mārtiņam dzimšanas diena ir pavasarī. Kad šie zēni svin savu dzimšanas dienu?

	Augusts	Janvāris	Jūnijs	Decembris	Marts
Kārlis					
Mārtiņš					
Andris					
Jānis					
Juris					

4. Izveido savas ģimenes svētku kalendāru! Uzraksti tabulā mēnešu nosaukumus. Ieraksti savu dzimšanas un vārda datumu attiecīgajā mēnesī. Noskaidro savu tuvinieku dzimšanas un vārda dienas datumus, arī tos ieraksti. Ieraksti kādus svētkus vēl atzīmē savā ģimenē!

Paraugs.

MANAS ĢIMENES SVĒTKU KALENDĀRS			
Janvāris Man – 28.	Februāris	Marts	Aprīlis Omei – 2.
Maijs	Jūnijs Mammai – 16.	Jūlijs	Augusts
Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris Ziemassvētki – 24.

MANAS ĢIMENES SVĒTKU KALENDĀRS.

<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

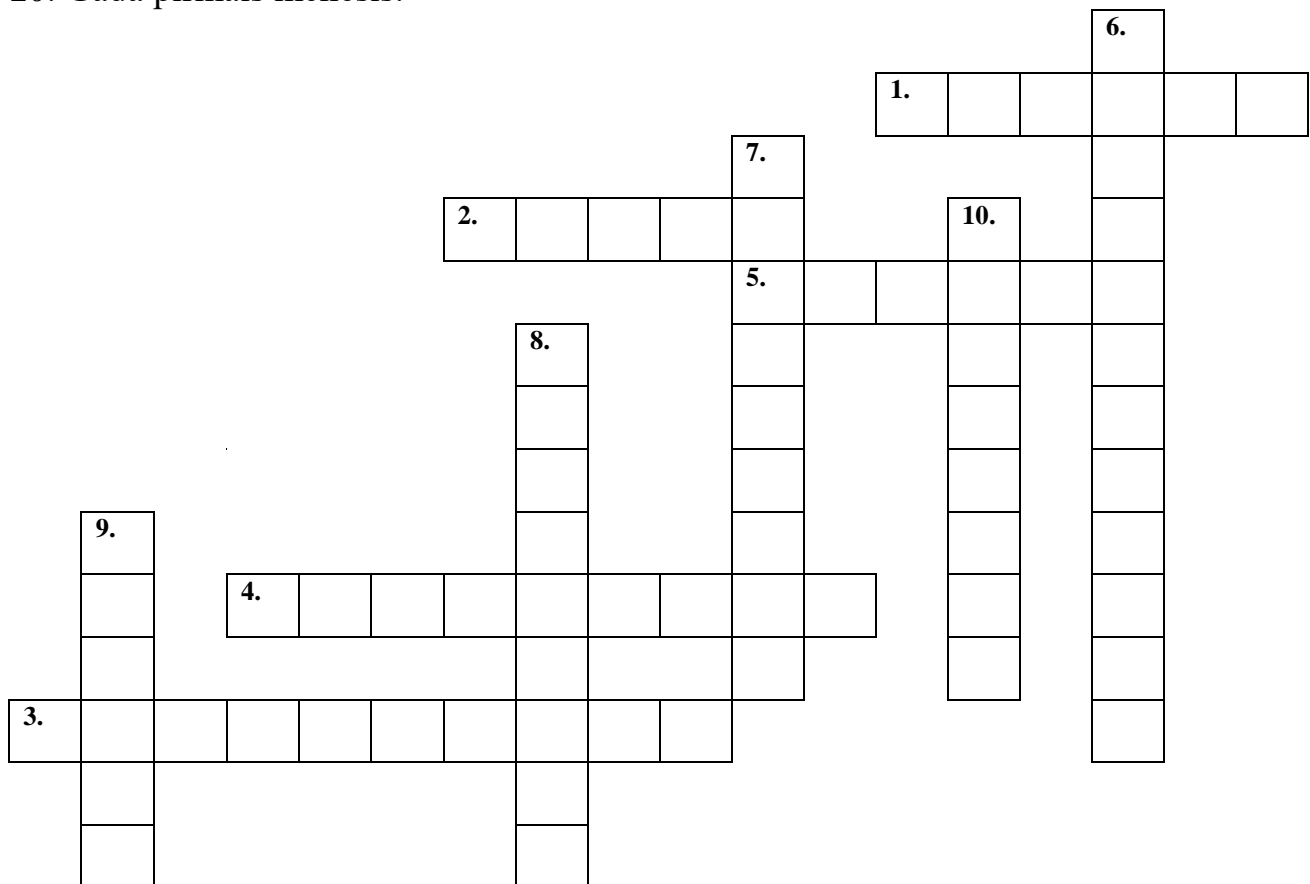
Krustvārdu mīkla

Horizontāli →

1. Mēnesis, kurā svinam Līgo svētkus.
2. Visaukstākais gadalaiks, ļoti noder cepures un cimdi.
3. Mēnesis, kurā visi skolēni atpūtušies, pēc vasaras brīvlaika dodas uz skolu, lai atkal satiktos.
4. Latvijas dzimšanas dienas mēnesis.
5. Gadalaiks, kurā varam mieloties ar svaigām ogām(zemenēm, mellenēm).

Vertikāli ↓

6. Svētki, kurus svinam ziemā.
7. Gadalaiks, kurā mostas daba, plaukst lapas un zied pirmās puķes.
8. Gada pēdējais mēnesis.
9. Gadalaiks, kurā kokiem krāsojas un krīt lapas.
10. Gada pirmais mēnesis.

Rudens.

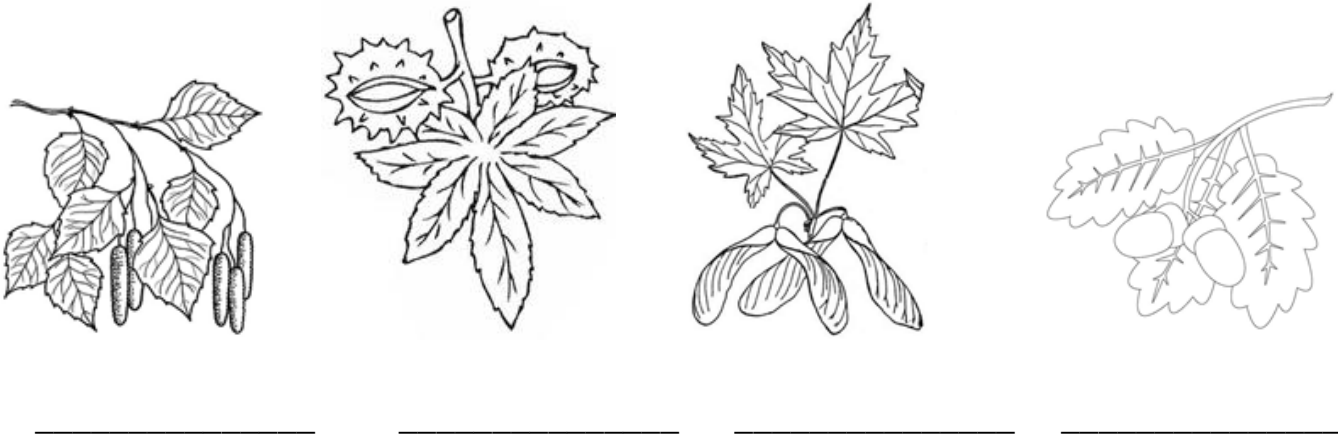
1. Izkrāso rudens mēnešus brūnā krāsā! (4 p./_p.)

Marts	Oktobris	Aprīlis	Decembris
Jūnijs	Janvāris	Februāris	Augusts
Septembris	Maijs	Jūlijs	Novembris

2. Atzīmē ar + rudens pazīmes! (6 p./ ____p.)

1.	Novāc ražu.	
2.	Gaisa temperatūra pazeminās.	
3.	Snieg sniegs.	
4.	Līst lietus.	
5.	Atlido gājputni.	
6.	Svin Lieldienas.	
7.	Koku lapas maina krāsu.	
8.	Plaukst puķes un koki.	
9.	Bērni iet skolā.	
10.	Mežā var vākt sēnes.	

3. Izkrāso koku lapas un pieraksti koku, kam tās pieder! (5 p. / ____p.)

Tu varēji iegūt 15 punktus/ Tu ieguvi _____punktus.

Vērtējums : _____

Pavasaris.

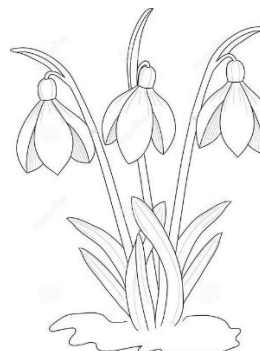
1. Izkrāso pavasara mēnešus zaļā krāsā! (4 p./_p.)

Marts	Oktobris	Aprīlis	Decembris
Jūnijs	Janvāris	Februāris	Augusts
Septembris	Maijs	Jūlijs	Novembris

2. Atzīmē ar + pavasara pazīmes! (6 p./___p.)

1.	Novāc ražu.	
2.	Daudz spīd saule.	
3.	Snieg sniegs.	
4.	Atlido gājputni.	
5.	Kokiem krīt lapas.	
6.	Svin Lieldienas.	
7.	Aizlido gājputni.	
8.	Plaukst puķes un koki.	
9.	Mežā var vākt sēnes.	
10.	Dienas paliek arvien garākas.	

3. Izkrāso puķes un pieraksti to nosaukumus! (5 p. / ___p.)

_____

_____

_____

_____

Tu varēji iegūt 15 punktus/ Tu ieguvi _____punktus.

Vērtējums : _____

Vasara.

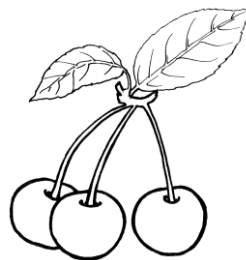
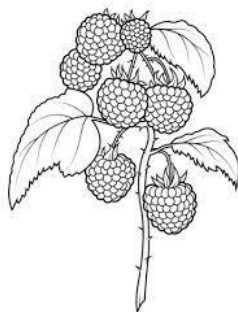
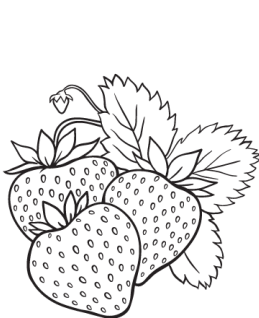
1. Izkrāso vasaras mēnešus dzeltenā krāsā! (4 p./_p.)

Marts	Oktobris	Augusts	Decembris
Jūnijs	Janvāris	Februāris	Aprīlis
Septembris	Maijs	Jūlijs	Novembris

2. Atzīmē ar + vasaras pazīmes! (5 p./___p.)

1.	Var iet sauloties.	
2.	Gaisa temperatūra ļoti pazeminās.	
3.	Snieg sniegs.	
4.	Dārzā gatavojas ogas.	
5.	Atlido gājputni.	
6.	Svin Līgo svētkus.	
7.	Aizsalst upes un ezeri.	
8.	Zied puķes.	
9.	Dienas ir īsas, naktis garas.	
10.	Lāči guļ un gaida pavasari.	

3. Izkrāso zīmējumus un pieraksti ogu nosaukumus! (5 p. / ___p.)

_____

_____

_____

_____

Tu varēji iegūt 14 punktus/ Tu ieguvi _____punktus.

Vērtējums : _____

Ziema.

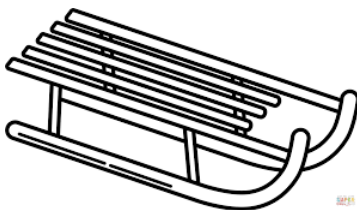
1. Izkrāso ziemas mēnešus zilā krāsā! (4 p./_p.)

Marts	Oktobris	Aprīlis	Decembris
Jūnijs	Janvāris	Februāris	Augusts
Septembris	Maijs	Jūlijs	Novembris

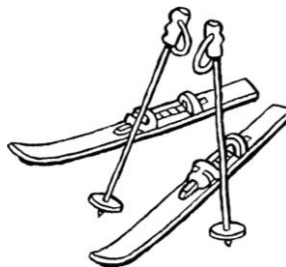
2. Atzīmē ar + ziemas pazīmes! (6 p./ ____ p.)

1.	Dārzā novāc ražu.	
2.	Ezeros veidojas ledus kārtas.	
3.	Lāči mostas no miega.	
4.	Gaisa temperatūra bieži ir zem nulles.	
5.	Ir karsti, var iet sauloties.	
6.	Svin Ziemassvētkus.	
7.	Snieg sniegs.	
8.	Pie māju jumtiem veidojas lāstekas.	
9.	Zied pienešas.	
10.	Var celt sniegavīru.	

3. Izkrāso priekšmetus un pieraksti to nosaukumus! (4 p. / ____ p.)

_____

_____

_____

Tu varēji iegūt 14 punktus/ Tu ieguvi _____punktus.

Vērtējums : _____

Janvāris

Februāris

Marts

Aprīlis

Maijs

Jūnijs

Jūlijs

Augusts

Septembris

Oktoberis

Novembris

Decembris

VASARA

RUDENS

ZIEMA

PAVASARIS

Interneta vietnes, kurās pieejami materiāli par tēmu “Gadalaiki un mēneši”:

https://maciunmacies.valoda.lv/wp-content/uploads/2020/08/4_es_gadalaikos.pdf

https://maciunmacies.valoda.lv/wp-content/uploads/2019/10/2.klase_.pdf

https://izglitiba.daugavpils.lv/Media/Default/file/=2012/Atbalsta_materiali/151130_25pielikums_8tema_Gadalaiki.pdf

<https://www.visc.gov.lv/lv/media/1135/download>

Name .....Date .....Class.....

How is the weather?

1.Fill in the table with words from the list.

September, spring, hot, october, freezing, fall, cold, winter, november, January, december, summer, february, windy, march, warm, april, may, rainy, june, Sunny, july, august, cloudy

Months	Weather	Seasons
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	
6.	6.	
7.	7.	
8.	8.	
9.		
10.		
11.		
12.		

2. Read and draw the weather graph.

	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday	Sunday
Stormy 							
Sunny 							
rainy 							
snowy 							
cloudy 							
hot 							

Which weather happened the most?

.....

Which weather happened the least?.....

How many days was it sunny?.....

There were more ..... days

than.....

My favorite days was ..... because

.....

3. What can you do ? Fill the table.

	What can you do?	What can you do?
On rainy days		
In winter		
On sunny days		
In spring		
On snowy days		
On stormy days		
In autumn		

Sing in the rain   make a snowman   take an umbrella   stay in bed   wear a hat   sunbath   wear a shorts   play cards in the garden   fly a kite   watch TV   drink a tea   wear a jacket   plant a flower   eat an apple